Cena za egzemplarz 15 groszy.

B. 7.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu! Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4. Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr. Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 268 Katowice, czwartek 19-go listopada 1931 r. Rok 30

Jutrzenka lepszego jutra.

Donosiliśmy swego czasu o niezmiernie pocieszającem zjawisku podniesienia się cen zboża, przyczem wyraziliśmy przekonanie, że ceny ziarna będą obecnie wzrastały stale, osiągając zwolna poziom opłacalności. Obawa, iż zwyżka ta może być tylko chwilową i przejściową, która pewnego pięknego dnia załamie się i zboże znów zacznie spadać w cenie, zdaje się być pozbawioną odbicia w rzeczywistości. Twierdzenie nasze opieramy na tem, że zwyżka ta daje się odczuwać nie w jednym tylko czy dwu państwach, ale zasięg jej jest ogólnoświatowy. Objęła ona narówni Polskę jak Niemcy, Kanadę i St. Zjednoczone — owe największe spichrze kuli ziemskiej. Przyczyną tego jest ogólny spadek zbiorów, wywołany ograniczeniem powierzchni zasiewów. Jak widzimy, środki zapobiegawcze człowieka, czyli innemi słowy, automatyzm gospodarczy działa tu powoli, lecz niezawodnie: wobec niedoboru zbiorów tegorocznych świat będzie musiał spożyć część olbrzymich zapasów, ceny pójdą w górę, przez co też zwiększy się siła kupna wieśniaków. Jeśli zaś weźmiemy dalej pod uwagę, że kraj nasz w przeważnej swej masie składa się z ludności rolniczej, to kto wie, czy spotęgowana siła kupna ludu nie przyczyni się do ożywienia przemysłu i handlu, a więc także do przezwyciężenia kryzysu.

Zwyżkę cen zboża przyjęli nasi rolnicy z wielkiem zadowoleniem. Otwiera bowiem ona przed nimi widoki dochodu, z którego będą mogli spłacać długi i podatki, a przedewszystkiem oddalą się od nich widmo pogrążenia się w deficycie.

Podczas gdy zaczyna świtać nadzieja lepszego jutra dla rolników, u ludności miejskiej zauważyć się daje pewien niepokój. Mimowoli nasuwa się pytanie, czy zwyżka cen zboża nie odbije się ujemnie na interesach mieszkańców miast? Czy nie pójdą zbyt w górę ceny chleba, zwiększając nędzę rzesz biedoty miejskiej? Czy ratunek rolnictwa nie będzie okupiony zwiększeniem głodu u tych, dla których kęs chleba jest częstokroć jedynym posiłkiem?

Przyznać musimy, że nie bez podstawy rodzą się te obawy, gdyż tu i ówdzie dają się już zauważyć usiłowania poszczególnych piekarzy do podwyższenia cen pieczywa. Przeciwko tym zakusom trzeba zaprotestować jak najkategoryczniej, a piekarzy, którzyby ujawnili podobną chęć należałoby jaknajostrzej napiętnować i zastosować odnośnie do nich środki bardzo surowe, nie cofając się nawet przed odebraniem im prawa sprzedaży.

Przypomnieć należy bowiem i nie wolno nam zapominać, że w czasie, gdy ceny zboża spadały systematycznie, dochodząc w końcu do nienotowanego nigdy poziomu, — cena chleba nie zdradzała żadnych tendencyj zniżkowych. Poważny zysk, jaki osiągnęli w tych warunkach piekarze jest już chyba dla nich aż nadto wystarczający i wrócić powinni do normalnego sposobu handlowania. Nie chcemy tego wygórowanego zysku nazywać po imieniu faktem jednak niezaprzeczalnym jest, że korzyści wyciągnięte ze zniżki zboża utrzymane były na niesprawiedliwionym niczem poziomie.

W chwili, gdy zboże zaczyna zwyżkować, trzeba dobrze pamiętać, że chleb w swoim czasie nie zniżkował. Skoro nie dzielił losów zboża wówczas, gdy taniało, niema żadnej przyczyny, by dzielił je, gdy drożeje. Niewątpliwie spadną zarobki pośredników, nie będzie to jednak żadną krzywdą, lecz poprostu aktem sprawiedliwości.

Zwyżka cen zboża jest zjawiskiem ze wszechmiar pomyślnem i każdy rozumny obywatel z radością fakt ten przyjmuje, pod warunkiem jednak, że równocześnie sparaliżowane będą zakusy w kierunku zwyżki cen chleba. Nie można dopuścić żadną miarą do najmniejszej nawet zwyżki cen pieczywa, gdyż byłoby to rażącą niesprawiedliwością przy równoczesnem uprzywilejowaniu panów piekarzy. Nie przypuszczamy zresztą, by cechy piekarskie istotnie zamierzały pójść po tej drodze, jak wykazaliśmy, niesłusznej i krzywdzącej przedewszystkiem dla najbiedniejszej rzeszy ludności. Wszelkie na ten temat pogłoski uważamy tylko za — zrozumiałą do pewnego stopnia — obawę przed podrożeniem chleba, obawę, wynikłą na tle zwyżki cen zboża.

„Dobro jednego narodu jest dobrem wszystkich"

nieszczęście nie może być nigdy szczęściem drugiego.

Waszyngton. Przewidziane na kilka minut oficjalne powitanie Grandiego przez Hoovera przeciągęło się do półgodzinnej rozmowy.

Po tej konferencji Grandi złożył oświadczenie, w którem m. in. podkreśla, że **dobro jednego narodu jest dobrem wszystkich** natomiast **nieszczęście nie może być nigdy szczęściem innego,** gdyż interesy wszystkich narodów są bardzo ściśle z sobą związane.

Grandi zaznaczył dalej, iż Italja z serdecznem zainteresowaniem śledziła podróż Lavala do Waszyngtonu. Oświadczenie to tłumaczą w amerykańskich kołach politycznych życzeniem Hoovera, który pragnie uniknąć wszystkiego, coby mogło nosić choćby ślad nastrojów przeciwfrancuskich.

Wieczorem bawił Grandi u sekretarza stanu Stimsona, gdzie obecny był również sen. Borah.

Zdaniem prasy **rząd amerykański będzie się starał wytyczyć wspólną z Włochami linję postępowania na konferencji rozbrojeniowej i utorować francusko-włoskie porozumienie w sprawie zrównania zbrojeń.** Tematem obrad będzie pozatem uzupełnienie umowy między Lavalem i Hooverem, dotyczącej długów międzynarodowych.

Nie będzie zmian w uposażeniu urzędników.

Warszawa. W związku z audjencją udzieloną naczelnemu komitetowi pracowników państwowych i kolejowych przez wicemin. Nakomiecznikowa oraz w związku z nowemi pogłoskami o zamiarach obniżenia uposażeń, naczelny komitet pracowników państwowych i kolejowych zwrócił się do ministra skarbu z prośbą o audjencje, na której ostatnio zostali przez ministra skarbu Piłsudskiego przyjęci inż. Łopuszański, Jastrzębski i Sikorski, którym p. minister oświadczył, iż jakiekolwiek zmiany norm uposażenia są zupełnie nieaktualne. Obecna sytuacja skarbu państwa nie wymaga dalszych obniżek poborów, to też wszelkie pogłoski o podobnych zamierzeniach rządu pozbawione są realnych podstaw. Równocześnie jednak stan skarbu państwa nie pozwala na przyznanie urzędnikom dodatku zimowego ani na przywrócenie odjętej części poborów. Narazie nie jest również aktualna zmiana ustawy o państwowej służbie cywilnej, ani ustawy emerytalnej, jednak prowadzone są studja nad powiększeniem ilości lat służby, upoważniających do zaopatrzenia emerytalnego oraz nad zmianą podstawy tego wymiaru w ten sposób, aby za lata służby zaborczej liczono tylko 75 proc. należności, a za lata służby polskiej 100 proc. Do tego źródła sięgnie rząd w razie pogorszenia się sytuacji.

Rokowania handlowe niemiecko-szwajcarskie.



Do Berlina przybyła pod przewodnictwem radcy Struckiego delegacja szwajcarska do rokowań z rządem niemieckim o traktat handlowy.

Rektorzy radzą.

Warszawa. Na onegdajszej konferencji rektorów, odbytej w Politechnice, nie zapadły żadne decyzje w sprawie ccfnięcia zawieszenia wykładów na wyższych uczelniach. Wczoraj o godzinie 11 odbył się dalszy ciąg wczorajszej konferencji również w gmachu Politechniki. Wogóle punkt ciężkości tkwi obecnie w Politechnice, której młodzież — jak się okazało — najbardziej uległa wrzeniu. W Uniwersytecie bez zmian. Spokój. Również martwota panuje w gmachu Wyższej Szkoły Handlowej. Sporo młodzieży akademickiej z Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego wyjechało na wieś do domów rodzicielskich. W Szkole Nauk Politycznych oraz na Wszechnicy wykłady trwają bez przerwy.

*

Rektor Uniwersytetu warszawskiego, J. M. Łukasiewicz zaniemógł pod wpływem przeżytych ostatnich wrażeń. Lekarze zalecili Jego Magnificencji kompletny spokój.

Prawnuczka Mickiewicza słabo mówi po polsku.

Warszawa. W Warszawie bawi obecnie prawnuczka Adama Mickiewicza p. Irena Hryniewiecka. Najmłodsza córka wieszcza poślubiła Hryniewieckiego. P. Hryniewiecka jest studentką Sorbony i przybyła do Polski, aby poznać ojczyznę swego wielkiego pradziada. Prawnuczka twórcy „Pana Tadeusza" bardzo słabo włada językiem polskim.

Polscy studenci teologji u Ojca św.

Citta del Vaticano. Ojciec św. przyjął rektora Kolegjum Polskiego, o. Olejniczaka wraz z dwunastoma nowymi alumnami, przybyłymi z Polski, przyczem zwrócił się do obecnych z serdecznemi słowami w związku z początkiem nowego roku szkolnego.

Słabość Ligi Narodów w ogniu krytyki francuskiej.

Paryż. W związku z nadzwyczajną sesją Rady Ligi „Petit Parisien“ wskazuje na trudności, na jakie napotyka Rada w swych usiłowaniach. Układy wprawdzie nie postąpiły naprzód, niemniej jednak istnieje chęć doprowadzenia do porozumienia.

Godnym uwagi jest głos „Figaro“, który w przeciwieństwie do dzienników przychylnych dla Brianda występuje w obronie stanowiska japońskiego. Sytuacja na Dalekim Wschodzie doszła, zdaniem dziennika, do punktu, gdzie niewiadomo, czy jest to jeszcze zwykły konflikt, czy wojna.

Dziennik zarzuca Lidze, że na wrześniowej sesji podtrzymywała wrogie stanowisko Chin wobec cudzoziemców, inspirowane przez Sowiety. Błędem było również ze strony Brianda wciągnięcie wbrew opinji japońskiej do obrad Rady przedstawiciela St. Zjednoczonych.

Japonja jest obrońcą ładu i porządków w Mandżurji i występuje w obronie traktatów, łamanych przez rząd chiński.

W ciągu dnia dzisiejszego toczyć się będą w Paryżu poufne rokowania zakulisowe. Przewidziane na popołudnie plenarne posiedzenie Rady będzie prawdopodobnie odroczone.

Na froncie mandżurskim przygotowania do większych operacyj.

Londyn. Po niedzielnych krwawych utarczkach na froncie mandżurskim nastąpiło wczoraj pewne uspokojenie. Obie strony zajęte są przegrupowaniem sił, przyczem ze strony chińskiej czynione są przygotowania do zaatakowania Japończyków z flanki na prawem skrzydle.

Podczas osaczającego manewru kawalerja chińska starła się z oddziałami japońskiemi. Według komunikatu japońskiego, w walce zginęło 8 żołnierzy japońskich.

Kawalerja chińska próbowała wysadzić w powietrze most kolejowy koło Taszing, została jednakże odparta przez piechotę japońską.

Ekscesy antyjapońskie w Chinach trwają nadal. W Wenczau w prowincji Czekiang tłum spalił olbrzymie składy towarowe japońskiej firmy Ywai Yoko. Szkody wyrządzone przez pożar są bardzo wielkie.

Zmiany w Rządzie.

Warszawa. Na stanowiskach dwóch wiceministrów nastąpiła zmiana: Pan Prezydent Rzplitej podpisał nominację dotychczasowego podsekretarza stanu w prezydjum rady ministrów p. Bronisława Nakoniecznikowa - Klukowskiego na stanowisko podsekretarza stanu w Min. Spraw Wewn. na miejsce dotychczasowego wiceministra Stamirowskiego. Dotychczasowy podsekretarz stanu M. S. Wewn. p. Kazimierz Stamirowski przechodzi na stanowisko podsekretarza stanu w prezydjum rady ministrów, na miejsce p. Nakoniecznikoff - Klukowskiego.

Zamiana ta komentowana jest w ten sposób, iż p. Nakoniecznikoff-Klukowski znany jest z poprzedniej swojej pracy jako człowiek silnej ręki, co w obecnej chwili spowodowało jego nominację do resortu spraw wewnętrznych.

Zeznania posła Arciszewskiego.

Na początku dzisiejszego posiedzenia wynikł dłuższy spór między prokuratorem a adwokatem o to, czy zaprzysiądz posła **Arciszewskiego,** komendanta milicji P. P. S. czy nie. W rezultacie sąd ogłosił decyzję, której mocą zdecydował posła Arciszewskiego zaprzysiądz.

Świadek Arciszewski jest obecnie prezesem centralnego komitetu wykonawczego polskiej partji socjalistycznej i przewodniczącym okręgowego komitetu robotniczego w Warszawie. Przez usta świadka przesuwają się wspomnienia z okresu prac konspiracyjnych P. P. S. od roku 1904, w którym to powstała spiskowo-bojowa organizacja polskiej partji socjalistycznej. Organizacja ta przetrwała do 1906 r., w którym to powstała „Bojowa organizacja P. P. S.“. Była ona przygotowywana do powstania, do walki zbrojnej z caratem.

Regulamin był surowy, przewidywał on za zdradę karę śmierci. Była w niej sekcja wywiadu dla celów terorystycznych, do zamachów na żandarmów, szpiegów, policmajstrów i celem zdobycia środków. Istniała sekcja, która przygotowywała materjały wybuchowe, — sekcja, która przechowywała i magazynowała broń, a pozatem jeszcze sekcja, która zajmowała się zakupem broni zagranicą i dostarczaniem jej do granic kraju. Wykonawcy sekcyj bojowych składali się z młodych ludzi, nie mających żadnych obowiązków, nieskrępowanych zatem niczem. Najstarszy był stosunkowo Piłsudski, Prystor, ale oni byli na stanowiskach kierowniczych, bo wykonawcy byli młodzi. Organizacja ta przetrwała do 1911 roku i zdobywała środki od 1909 r. poza granicami Polski. Pomoc ta szła od organizacji walki czynnej i Związku Strzeleckiego. To przetrwało do 1917 r. Wówczas stan czynnej walki zakończył się. Stworzono wówczas „Pogotowie bojowe P. P. S.“ i „Samoobronę robotniczą“. Te organizacje przetrwały do 1918 roku, tj. do czasu tworzenia rządu ludowego w Lublinie i wówczas powstała myśl tworzenia „Milicji ludowej“. Armja wtedy nie stała na należytym poziomie i dlatego tworzono milicje, która pełniła zarówno funkcje policji, jak i wojska.

Już nawet w 1919 roku rozpoczęły się ataki na P. P. S. ze strony komunistów i wobec tego należało stworzyć „Straż porządkową“ dla ochrony partji i ta organizacja przetrwała do dziś dnia.

Przed procesem o zajścia z dnia 14. września r. ub. świadek dowiedział się, że istnieje jakaś milicja „A“ i „B“. Istniała tylko milicja porządkowa i zawsze starano się, aby jej używać tylko dla ochrony pochodów i wieców i to mniej więcej w liczbie 20 proc. liczby uczestników, a więc jeżeli było 10.000 uczestników, to powinno być 2000 milicji, ale w praktyce nigdy nie osiągano tego stosunku. W końcu 1928 r. poseł Arciszewski został komendantem milicji P. P. S. i do dziś dnia on za wszelkie wystąpienia milicji ponosi odpowiedzialność.

Wielka debata polityczna w Izbie deputowanych.

Paryż. Izba deputowanych rozpoczyna dziś wielką debatę nad polityką zagraniczną Francji. Dyskusja toczyć się będzie dokoła wyników obrad w Londynie, Paryżu, Berlinie i Waszyngtonie, konferencji rozbrojeniowej, działalności Ligi Narodów, konfliktu mandżurskiego, stosunków sowiecko-francuskich i długów niemieckich.

Znaczne zamówienia Jugosławji w hutach polskich.

Katowice. Przed paru miesiącami przedsiębiorstwa hutnicze zawarły umowy na dostawę materjałów dla generalnej dyrekcji kolei jugosłowiańskich. Są to zamówienia kompensacyjne wzamian za dostawy tytoniu dla Państw. Monopolu Tyt., przyczem ogólna wartość tranzakcji preliminowana jest na sumę około 5 milj. frank. szwajc. W ramach tych zamówień podpisano dotychczas umowy: dla górnośląskich zjednoczonych hut Królewska i Laura na lubki i szyny wartości około 1 milj. fr. szwajc., dla huty Pokój na szyny wartości około 450 tys. fr. szw., dla S. A. Ferrum a około 50 tys. sztuk wkrętów typu 13 A., dla Biura Sprzedaży Polskich Walcowni Rur na rury bez szwu, parowe do podgrzewaczy i na płomienicówki do lokomobil łącznej wartości około 1 milj. fr. szw. Nadto mniej lub więcej zaawansowane są umowy dla Huty Bankowej na szyny wartości około 320 tys. fr. szw., dla Modrzejowskich Zakładów Górniczo-Hutniczych na złącza i podkładki do szyn wartości około 60 tys. fr. szw., oraz dla Sosnowieckiego Tow. Fabryk Rur i Żelaza na podgrzewacze wartości około 80 tys. fr. szw. W związku z tem, przybył w tych dniach do Katowic przedstawiciel gen. dyrekcji kolei jugosłowiańskich, celem odbioru pierwszej partji wyrobów, stanowiących przedmiot powyższych tranzakcyj.

Burdy komunistyczne w okolicy Gliwic.

Gliwice. Onegdajszej nocy w Sierszni, pod Gliwicami, doszło do krwawych zajść, wywołanych przez grupę komunistycznych robotników. Robotnicy ci, śpiewając pieśni bolszewickie, obrzucili interwenjujących funkcjonarjuszów niemieckich kamieniami. Dwaj policjanci odnieśli kontuzje. Jeden z komunistów został raniony. Aresztowano kilka osób.

Trzęsienie ziemi w Japonji.



wyrządziło ostatnio wielkie zniszczenie na terytorjum starej Japonji. Kilkaset domów legło w gruzach, ponad 1000 osób znalazło śmierć.

Wzgardzona.

Obrazek z XVII wieku przez **Sta.**

10) (Ciąg dalszy)

— Ale nie wierzcie jej wójcie, że to ona chałupy nie zapaliła; ona dobrze wie że moje robaki niewinne! Gdzieby też takie kruszyny nanieciły taki wielki ogień, od którego cała wieś prawie zgorzała?! Terka radaby się wykręcić i zegnać winę na kogobądź; ona tak zawsze robi — wołała zapalczywie Idkowa, wtem przerwał jej ławnik Michał Dąbrowa.

— Każcie-no, wójcie przyprowadzić dzieci — rzekł — to się dowiemy, czy Terka prawdę mówi, i co dzieci robiły, gdy ona spała.

Niebawem Macioś i Józka stanęli przed sędziami. Macioś był to chłopak bystry i rezolutny, a że w domu robił, co chciał, nikt go nigdy nie strofował, przeto nie bał się nikogo; sędziowie wcale go nie przerażali, znał ich zresztą bardzo dobrze, więc na pytania wójta roztropnie i śmiało odpowiadał; powtórzy to, co już Terka wpierw mówiła, tak że jasne było wszystkim, iż dziewczę nie skłamało. Aż gdy malec opowiedział jak to, skoro Terka usnęła, zaniósł jabłka na komin w kuchni i przysypał je czerwonemi węglami, młody ławnik Michał zawołał:

— No, widzicie, Idkowa, że dziewczę nie kłamie! Oto wasz chłopiec powiedział to samo co ona. I najpewniej, to on sam, piekąc jabłka, ogień zaprószył.

Idkowa odwróciła głowę i utarła głośno nos we fartuch, a wójt, po krótkim namyśle, rzekł:

— Chociaż Terka nie kłamała, to ona jednak jest winną całemu nieszczęściu, bo ona powinna była dzieci pilnować a nie spać; ona też za dzieci odpowiada, skoro jej zdane były w opiekę. Sądząc więc „wedle słuszności“, skazuję Terkę na publiczne ochłostanie rózgami, aby zaś inni mieli przestrogę i ona też. Niech każdy ze sędziów powie, czy tak samo miarkuje.

Kolana ugięły się pod nieszczęśliwą sierotą, na twarz jej uderzył krwawy rumieniec, potem pokryła ją bladość trupia; usta dziewczęcia zsiniały, oczy przerażeniem rozszerzone, trzymała utkwione w niebo, a chude palce, konwulsyjnie splecione, przyciskała do falującej piersi, podczas gdy z ust uchylonych wydobył się cichy jęk:

— O, Jezu! o mój Jezu! Ratuj mnie, nie dopuść takiego wstydu, nie dopuść!

Niewysłowiona boleść przenikała serce biednej Terki, na myśl, że ma być publicznie bitą. Ach! wolałaby ona, aby ją raczej na śmierć skazano, niż na chłostę, na taką hańbę! Wstyd, okropny wstyd, pędził do jej twarzy fale krwi, która następnie zebrała się gwałtownie wszystka w sercu, jakby je rozerwać chciała; potem znowu uderzyła do głowy i mąciła zmysły dziewczęcia tak, że już nie słyszała, jak wszyscy sędziowie powtarzali:

— Ano, to niby wedle sprawiedliwości, za dzieci powinien odpowiadać ten, kto się niemi opiekuje i ma ich pilnować.

Lecz gdy przyszła kolej na Michała Dąbrowę, ten rzekł:

— Nim powiem, co myślę o wyroku, jedną rzecz jeszcze muszę wiedzieć — i zwróciwszy się do Terki, spytał łagodnie: — Powiedz nam, dziecko, czy ty zawsze taka śpiąca bywasz?... Jeno się nie bój, pozbądź strachu, sąd ci krzywdy nie zrobi — mówił Michał coraz łagodniej, pragnąc uspokoić przerażone dziewczę, — Nic się nie bój... — przyjdź do siebie i odpowiedz śmiało: czyś tylko zawsze taka śpiąca, czy też tylko tego dnia nie mogłaś snu odegnać.

— Ino... tego... dnia — odparła drżącym, przerywanym głosem, przychodząc wolno do przytomności Terka.

— I nie wiesz, czemu to? Może dla wielkiej gorączki? Alboli spracowana byłaś bardziej?

— Nie, nie! — zawołała Terka żywo, bo łagodny głos i widoczna przychylność Dąbrowy, dodały sierocie dziwnej otuchy. — Ja zawsze tak pracuję, już teraz nieraz było gorąco, a nigdy nie usnęłam, ale przed tym dniem nie spałam dwie noce, bom chorej Kachny pilnowała.

— A w dzień nie kazała ci się stryjenka przespać?

— Nie. Ja zaś sama nie śmiałam... i nie miałam czasu; roboty okrutnie u nas w domu wiele i musiałam dzieci pilnować i zabawiać je, bo Macioś i Józka mnie nie muszą słuchać, więc ich trzeba ładnie prosić i przypochlebiać się, bo zaś czasem usłuchają, jak mają wolę. I też ładnie się bawiły, a ja dopóki chodziłam, to wytrwałam i sen precz odganiałam! ale jak jeno usiadłam, żeby czekać na Maciosia, tak mnie sen chwycił, ani wiem do dziś: jak i kiedy.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Czwartek **19** listopada	Św. Elżbiety wdowy Św. Poncjana, pap. i męczennika. Św. Maksyma, kapłana, męczennika.

Kalendarz słowiański: Drogomira.

Dziś w Marburgu obchodzi kościół katolicki 700-letnią rocznicę złożenia zwłok św. Elżbiety, wdowy, córki Andrzeja, króla Węgier, tercjarki zakonu św. Franciszka.

Jutro piątek, 20 listopada: Św. Feliksa z Valois, wyznawcy.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 7,02;	o godz. 15,56.
Księżyca	o godz. 13,48;	o godz. 0,36.

*

Z historii śląskiej.

19 listopada. 1223. Konsekracja kościoła w **Makowie**, której dokonał biskup Wawrzyniec, ku czci św. Jana Chrzciciela. — **1800.** Ogłoszenie nowego porządku miejskiego dla **Bytomia**, na mocy którego został wybrany nowy urząd miejski. — **1808.** (sobota) Na mocy sławnego edyktu króla pruskiego Fryderyka Wilhelma III uniezależniono miasta od dziedziców. — **1810.** Rząd pruski zabrał na Śląsku 78 klasztorów i 8 kolegjat. W **Bytomiu** klasztor Minorytów przeszedł na własność miasta. — **1858.** W piątek położono kamień węgielny pod pierwszy kościół w Wołczynie. — **1868.** Poświęcenie cmentarza w **Siemianowicach**. — **1899.** Wielkie nieszczęście na kopalni „Szczęście Ludwika" pod **Mikulczycami** którego padło ofiarą 13 górników. — **1901.** Po zmarłym ks. Rączce, proboszczu w **Lipinach**, objął probostwo ks. Win centy Muszalik, proboszcz w Droltowicach w Sycowskiem.

W roku: 1322. Książę Władysław rządzi **ziemią kozielsko - bytomską** — Ziemowit, **ziemią gliwicką** z wyjątkiem Toszka i Pyskowic. — **1323.** Książę Albert na Wielkich Strzelcach, wynajął OO. Cystersom w Imielnicy **wieś Łaziska** z łąkami i lasem. — **1323.** Książę Władysław bytomski podarował klasztorowi w Mogile, dobra **W. Dąbrówka**, do których podobno także **Miejska Dąbrowa i Czarnylas** należały. — **1324.** Wieś **Izbicko** w pow. strzeleckim już istniała. Kościół dawniej zbudowany, otrzymał w r. 1829 masywną wieżę. Dobra rycerskie należą hrabiowskiej rodzinie Strachwiczów, które obejmują 2400 morgów roli.

Od 15 listopada

zbierają listonosze abonentów za gazety na miesiąc grudzień. Wzywamy wszystkich abonentów pocztowych **„Katolika Polskiego", „Katolika Śląskiego", „Górnoślązaka"** i **„Gońca Śląskiego"**, aby już teraz odłożyli pieniądze na abonament, a skoro listowy się zgłosi, odnowili przedpłatę na nowy miesiąc.

Ludu śląski! Abonuj i czytaj **„Katolika Polskiego", „Katolika Śląskiego", „Górnoślązaka"** i **„Gońca Śląskiego"**, bo to gazety Twoje, broniące Twoich interesów od dziesiątek lat, w najtrudniejszych nawet warunkach..

„Przez lud — dla ludu" to hasło, które jest nam drogowskazem. **Temu hasłu i nadal wierni pozostaniemy.** Ty zaś ludu, odpłać za wierność — **wiernością przez abonowanie naszych gazet i zjednywanie im licznych nowych przedpłacicieli!**

— **Wydatki na kościół katolicki w budżecie państwa.** W zgłoszonym do sej mu preliminarzu budżetowym na rok 1932-33 suma ogólna wydatków na kościół katol. w Polsce wynosi 21 534 638 złotych. Na rok 1931-32 budżet przewiduje 22 721 129 zł. o 1 200 000 zł. więcej, niż budżet na r. 1932-33.

— **Zjazd dyrektorów dyrekcyj kolejowych.** Dnia 12 bm. odbył się w ministerstwie komunikacji zjazd dyrektorów kolejowych, zwołany przez ministra komunikacji. Obradom zjazdu przewodniczył p. minister Kühn. W zjeździe, prócz dyrektorów departamentów ministerstwa, przedstawicieli głównej inspekcji i wydziałów samodzielnych ministerstwa, wzięli udział naczelnicy wydziałów drogowych dyrekcyj.

Przedmiotem obrad były sprawy utrzymania nawierzchni, ochrony toru, utrzymania budowli kolejowych oraz inwestycyj, jak odbudowa dworców i domów mieszkalnych. Pozatem zostały zbadane wydatki służby drogowej z ub. okresu budżetowego 1930-31. Następny zjazd odbędzie się dnia 26 listopada rb.

— **25 000 ton węgla na pomoc dla bez robotnych.** Akcja węgla Naczelnego komitetu, do spraw bezrobocia dała już dotychczas bardzo poważne rezultaty. Komitet zdołał zebrać od poszczególnych kopalń łącznie 25 000 ton węgla i ilość tę rozdzielił już pomiędzy poszczególne prowincjonalne i lokalne komitety, celem dalszego rozdziału pomiędzy bezrobotnych.

— **Rozstrzyganie wątpliwości w czasie powszechnego spisu.** Wszelkie wątpliwości w toku przeprowadzania II powszechnego spisu ludności rozstrzygać będą, w ramach rozporządzenia rady ministrów oraz wydanych instrukcyj, władze spisowe. W wypadku, gdy władze spisowe posiadać będą wątpliwości, jak należy niektóre kwestje rozwiązać, zwracać się będą o wyjaśnienia do wojewodów.

Również władze spisowe rozstrzygać będą wszelkie reklamacje osób spisowych, dotyczące zapisów w formularzach. Od decyzji władz spisowych w tych sprawach przysługuje prawo odwołania się do wojewodów, którzy sprawę rozstrzygają ostatecznie, zawiadamiając jednocześnie o decyzji zainteresowanych, oraz Główny Urząd Statystyczny.

Nadzwyczajny walny zjazd związków uchodźczych w Katowicach.

Katowice, 17. 11.

W niedzielę, dnia 15 b. m. w lokalu rest. Sala Powstańców w Katowicach odbył się nadzwyczajny walny zjazd prezesów i delegatów Związku poszkodowanych uchodźców śląskich, Związku uchodźców śląskich i Związku uchodźców Śląska Cieszyńskiego przy udziale 105 delegatów łącznie z prezesami.

Związek poszkodowanych uchodźców śląskich był zastąpiony przez 36 filji, Związek uchodźców śląskich przez 32 filje i Związek uchodźców Śląska Cieszyńskiego przez 3 filje.

Zjazd otworzył p. Hugo Macoń, prezes główn. zarządu Związku poszk. uch. śl., witając jednocześnie uczestników zjazdu. Po przyjęciu porządku obrad przystąpiono do wyboru prezydjum zjazdu, do którego weszli: na marszałka p. Korzeniowski Piotr, na wicemarsz. p. Gałązka Sylwester, 2 sekretarze pp. Leporz Ryszard i Pilardy Roman, ławnicy pp. Ligendza Paweł i Gryczman Emil.

P. Korzeniowski, obejmując marszałkostwo, prosił uczestników zjazdu o zgodną współpracę w obradach nad pacyfikacją organizacyj uchodźczych w województwie śląskiem w kierunku współpracy z władzami i zjednoczenia ruchu uchodźczego. Po zdaniu sprawozdań udzielił zjazd ustępującym zarządom pokwitowania i przystąpił do poprawek statutu związkowego, wyboru jednej nazwy i wyboru władz związkowych. Zjazd postanowił zjednoczyć się pod nazwą „Związek poszkodowanych uchodźców śl., obejmując jednocześnie sprawy uchodźców Śląska Cieszyńskiego. Przystąpiono do wyboru władz związkowych. Skład związkowy został wybrany jak następuje:

Zarząd Główny: Prezes: p. Fesser, poseł N. Ch. Z. P. w Katowicach, I wiceprezes: p. Hugon Macoń, Katowice, II wiceprezes: p. dr. Antoni Rostek, adwokat i notarjusz, Katowice, sekretarz: p. Ryszard Lepiorz, Katowice, zast. sekr.: p Marjan Marczyński, Katowice, skarbnik: p. Ignacy Mańka, Król. Huta, ławnicy: p. Dyonizy Trocer, Mysłowice, p. Karol Bartocha, Lubliniec, p. Gustaw Konieczny, Katowice.

Główny komitet wykonawczy (wydział): 1. p. Wocka, radca wojew. Katowice, 2. p. Kinowski, prezes Z. O. K. Z. Katowice, 3. p. Herman Kabela, Pszczyna, 4. p. Paweł Ligendza, Król. Huta, 5. p. Błaszczyk, Katowice, 6. p. Grzesik, Lubliniec, 7. p. Stanisław Borszcz, Wielkie Hajduki, 8. p. Sylwester Gałązka, Bielszowice, 9. p. Józef Barabasz, Dziedzice - Czechowice, 10. p. Jan Janus, Repty Nowe.

Po uchwaleniu prowizorjum preliminarza budżetowego na rok 1931/32 nastąpiły wolne głosy i wnioski. Zjazd uchwalił energiczny protest przeciwko zamachowi na granice zachodnich ziem polskich przez senatora amerykańskiego Boraha. Poza tem przyjęto rezolucje w sprawie zagadnień uchodźczych, jak odszkodowania i t. p. oraz w sprawie zniesienia wszelkich organizacyj uchodźczych na terenie województwa śląskiego i połączenia tychże w utworzonej na zieździe organizacji pod nazwą „Związek poszkod. uchodźców śl."

O godz. 16.15 hasłem „Cześć Ojczyźnie zamknięto obrady zjazdu.

---

* **Wicewojewoda dr. Saloni prezesem okręgowego Związku Legjonistów.** W niedzielę w sali hotelu „Monopol" w Katowicach odbyło się walne zebranie delegatów okręgu śląskiego Związku Legjonistów Polskich. Prezesem okręgu wybrano wicewojewodę śląskiego dr. Saloniego, legjonistę z pierwszej brygady. Wiceprezes. został sędzia dr. Szeuring, sekretarzem zaś Janusz Bernatt.

Na posiedzeniu uchwalono rezolucję protestującą przeciwko atakowi prasy czeskiej na uroczystość poświęcenia pomnika poległych legjonistów w Jabłonkowie i przeciwko antypolskiemu wystąpieniu senatora Boraha, który zmierza do rewizji granic polskich.

* **„Czytanki Stenograficzne"** nr. 11, kwartalnik, wydawany przez Zespół Towarzystw Stenograficznych syst. Polińskiego ukazał się w druku. Administracja Wydawnictwa: Ruda Śląska, ul. Bytomska 6, uskutecznia zbiorowe i pojedyńcze przesyłki po uprzedniem wpłaceniu 60 groszy za egzemplarz na konto P. K. O. 307 515. „Czytanki Stenograficzne" zalecone są przez władze szkolne jako lektura fachowa dla szkół handlowych, seminarjów nauczycielskich, szkół średnich, ogólnokształcących kursów.

Z Katowickiego

Uroczystość święta młodzieży.

Katowice. Zarząd Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej męskiej przy katedrze w Katowicach donosi, że termin uroczystego obchodu „Święta młodzieży" przez tut. stowarzyszenie został przesunięty na przyszłą niedzielę t. j. dnia 22 listopada rb. Uroczystość tę poprzedzi wspólna spowiedź św. w sobotę, dnia 21 listopada rb. dla wszystkich członków oraz przyjaciół młodzieży. W niedzielę natomiast 22 listopada rb. o godz. 8 rano odprawiona będzie w kościele katedralnym uroczysta Msza św. na intencję stowarzyszenia, oraz przystępowanie do wspólnej Komunji św. O godz. 3 po południu po nieszporach w sali Domu Związkowego przy ul. Kilińskiego w Katowicach, urządzona zostanie uroczysta akademja ku czci św. Stanisława Kostki, patrona młodzieży, na program której złożą się okolicznościowe przemówienie, deklamacje, referat o św. Stanisławie Kostce, djalog, koncert własnej orkiestry mandolinistów pod dyr. p. H. Głodka, na zakończenie sekcja sceniczna przy Stow. odegra przepiękną sztukę teatralną w 3-ch aktach z życia św. młodzieniaszka p. t. „Ziemski Anioł". Wstęp na akademję bezpłatny. Zwracamy się przeto z gorącym apelem do wszystkich rodziców i młodzieńców, tak zorganizowanych jak też i niezorganizowanych w stow. o łaskawe przybycie na powyższą uroczystą akademję. Uwaga: Udział jednak w akademji należy wcześniej zgłosić do zarządu stowarzyszenia w godzinach wieczorn. w „Ognisku" w Domu Związkowym, gdzie bezpłatnie wydawane będą bilety wstępu na akademję.

Województwo śląskie.

* **Zjazd przedstawicieli P. Z. P. (Polski Związek Pracowników)** odbędzie się w niedzielę, dnia 22 listopada rb. w auli państwowego gimnazjum w Katowicach przy ul. Mickiewicza. Zjazd poprzedzi nabożeństwo w kościele katedralnym śś. Piotra i Pawła o godz. 8 rano. Początek obrad zjazdu o godz. 9,30.

Działalność urzędu rozjemczego dla spraw najmu.

Katowice. W miesiącu październiku rb. odbyło się 10 posiedzeń, w których załatwiono: 70 spraw i to: orzeczeniem 58 spraw, ugodą 6 spraw, cofnięciem wniosku 6 spraw. Wpłynęło: o uchylenie przydziału 13 spraw, o eksmisję 4 sprawy, o zezwolenie na podnajem 12 spraw, o ustalenie czynszu 20 spraw, innych wniosków 17 spraw, razem 66 spraw.

W koszarach nie było komunistów.

Katowice. W związku z pogłoskami o aresztowaniu kilku żołnierzy 73 p. p. za działalność komunistyczną donosimy, że aresztowano w Oświęcimiu 6 żołnierzy ze stacjonującego tam batalionu 73 p. p. W Katowicach żadnych aresztowań na terenie koszar nie dokonywano.

Zderzenie samochodu z tramwajem.

Katowice - Dąb. Dnia 16 bm. około godz. 11 jadący ul. Król.-hucką w Dębie samochód półciężarowy firmy Sommerfeld z Katowic, kierowany przez szofera Andrzeja Bungesa w pobliżu kopalni „Eminencja", zderzył się z tramwajem, wskutek czego tak szofer samochodu, jak i pomocnik jego Franciszek Wojkowski z Piotrowic, doznali poważnych okaleczeń a przy samochodzie uszkodzony został błotnik, motor i przewody do oświetlenia samochodu, zaś u tramwaju uszkodzono przednią część wozu. Okaleczonego szofera i pomocnika jego odstawiono do szpitala miejskiego w Katowicach.

Przed procesem o szpiegostwo.

Katowice. W najbliższym czasie odbędą się w Katowicach dwie sensacyjne rozprawy o szpiegostwo. Jedna przeciwko kupcowi katowickiemu, Ottonowi Rasnerowi, druga przeciwko kapitanowi policji śledczej z Gliwic, Notznemu. Kapitan Notzny aresztowany został w Tychach, dokąd przybył z niemieckiego Śląska.

Pożar w mieszkaniu.

Katowice. Dnia 16 bm. w godzinach przedpołudniowych wskutek wypadnięcia rozżarzonego węgla z pieca kuchennego w mieszkaniu Alfreda Kranera przy ul. Dąbrowskiego 3 zapaliła się podłoga a następnie kanapa, firanki i inne drobne sprzęty domowe. Zaalarmowana miejscowa straż ogniowa pożar zlokalizowała. Szkoda wyrządzona pożarem wynosi około 1 000 zł. Wypadku w ludziach nie było.

Zakończenie procesu Solorza.

Katowice. W ub. tygodniu zakończył się w Katowicach proces wytoczony Solorzowi, dyrektorowi „Darmstädter und Nationalbank", oraz jego pomocnikowi Schindlerowi, którzy wspólnie przez kilka lat ubezpieczali względnie pośredniczyli w ubezpieczaniu obywateli w niemieckiem towarzystwie ubezpieczeniowem „Allianz" w Stuttgardzie, które nie miało prawa działalności na naszym terenie. Ponieważ sąd stanął na stanowisku, iż cześć oskarżenia ze względu na odległy czas uiega przedawnieniu, wymierzył oskarżonemu Solorzowi b. łagodną karę w wysokości 1000 złotych grzywny. Pomocnik Solorza, Schindler, skazany został na 4000 zł grzywny.

Legalizacja narzędzi mierniczych.

Mysłowice w Katowickiem. Legalizacja narzędzi mierniczych w Mysłowicach będzie trwać od 18 b. m. do 3 grudnia r. b. w lotnym urzędzie mierniczym, który będzie urzędował w hali gimnastycznej przy szkole I (Plac Wolności) od godz. 8 do 13.

Usiłowany napad rabunkowy.

Brzezinka w Katowickiem. Dnia 16 bm. o godz. 20.05 na szosie pomiędzy Brzezinką a Kosztowami, 3-ch nieznanych sprawców usiłowało zatrzymać furmankę Amalji Litnerowej z Krasów pow. Pszczyna, prowadzoną przez 20-letniego woźnicę Władysława Guję z Wysokiego Brzega pow. Chrzanów. Litnerowa posiada w Krasowach skład kolonjalny i codziennie wieczorem wyjeżdża do Wysokiego Brzegu po zakup towarów, skąd wraca dopiero dnia następnego. W tym dniu też Litnerowa w towarzystwie swych córek 18-letniej Heleny i 19-letniej Marji, jak zwykle udała się furmanką do Wysokiego Brzegu, gdzie pomiędzy Brzezinką a Kosztowami sprawcy usiłowali furmankę zatrzymać. Woźnica widząc zamiar sprawców — podciął konie, chcąc szybko odjechać. Za uciekająca furmanką sprawcy oddali kilka strzałów rewolwerowych w powietrze, by w ten sposób zmusić woźnicę do zatrzymania furmanki. Gdy to jednak nie poskutkowało, sprawcy poczęli furmankę ścigać a dogoniwszy ją — jeden z nich skoczył z tyłu na furmankę i usiłował zmusić woźnicę do zatrzymania furmanki. Wówczas 19-letnia Marja, córka Litnerowej rzuciła się na sprawcę i w czasie szamotania zdołała mu broń wyrwać z rąk. Sprawca będąc jednak silniejszy, powalił ją na furmankę i zabrał napowrót broń a gdy Litnerowa i pozostali na furmance, poczęli wołać o pomoc, sprawca zbiegł w pola obok dworca w Brzezince. Natychmiastowy pościg za sprawcami nie dał pożądanego wyniku.

Święto młodzieży.

Bielszowice w Katowickiem. W niedzielę, dnia 15 bm. obchodziło miejscowe Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej uroczystość swego patrona, św. Stanisława Kostki. Rano o godz. 9 odbyła się uroczysta Msza św., podczas której członkowie związku przystąpili do Komunji św. Wieczorem o godz. 6 odegrano na sali p. Weszki sztukę ludową p. t. „Genowefa". Wszyscy amatorzy bardzo dobrze się popisali i odegrali sztukę z uczuciem. Potem odegrano dwie humoreski: „Strachy w Chebziu" oraz „Zeflik rekrutem", które uczyniły wiele wesołości na sali. Na przedstawieniu obecny był ks. prob. Niedziela z ks. wikarym Szczerbowskim oraz inteligencją gminy. Sala była przepełniona. Piękna uroczystość na długo pozostanie uczestnikom w pamięci.

Samochód z nierogacizną w rowie.

Siemianowice w Katowickiem. Dnia 16 bm. na szosie w Siemianowicach z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny, odczepiła się przyczepka samochodu ciężarowego firmy „Przewóz zwierząt" w Mysłowicach. Przyczepka załadowana nierogacizną, stoczyła się do przydrożnego rowu i wskutek poważnego okaleczenia, jedną sztukę musiano na miejscu zabić. Wypadku w ludziach nie było.

Z Król. Huty

Przyrost naturalny ludności w ubiegłym miesiącu.

Król. Huta. W miesiącu październiku urodziło się 113 dzieci, z tego 65 płci męskiej i 48 płci żeńskiej. Zmarło 63 osób, z tego 30 mężczyzn i 33 kobiet. Ogólny przyrost naturalny wynosi 50 osób.

30-lecie istnienia towarzystwa gimn. „Sokół I".

Król. Huta. W listopadzie rb. upływa 30 lat od założenia gniazda w Król. Hucie. Z okazji tej urządza Towarzystwo wielki „Wieczór ćwiczeń" w dniu 22 listopada rb. o godz. 7-ej wieczorem w sali hotelu „Hrabia Reden", na który się będą składały przemówienia okolicznościowe i pokazy ćwiczeń wszystkich oddziałów. Wieczór ten ma również przyczynić się do zasilenia funduszu na budowę własnej sokolni, którą to myśl wzięło sobie towarzystwo za cel, ażeby Sokół po tylu latach istnienia nareszcie mógł usłać sobie własne gniazdo. Mamy nadzieję, że obywatelstwo jak również i sympatycy nie omieszkają z tak rzadko urządzanych pokazów skorzystać a tem samem dopomóc gniazdu do zrealizowania powziętego celu.

Pod adresem posiadaczy psów.

Król. Huta. Plaga psów luźno biegających po ulicach a przedewszystkiem na placach publicznych staje się coraz większą; zachodzą coraz liczniejsze wypadki pokąsania dzieci bawiących się na miejskich placach publicznych. Pozatem psy niszczą roślinność, wyrządzając tem samem szkody miastu, które wielkiemi kosztami i dużym nakładem pracy usiłuje utworzyć dla dobra obywateli placówki wytchnienia. Przypomina się, że w myśl rozporządzenia policyjnego z dnia 26 października 1902 r. psy na placach publicznych muszą być prowadzone na uwięzi. Wszelkie psy bezpańskie będą bezwzględnie tępione.

13-ta rocznica niepodległości państwa.

Świętochłowice. W ubiegłą środę Kasyno Polskie w Świętochłowicach obchodziło w sali kasyna uroczyście dzień 13-ej rocznicy niepodległości Państwa Polskiego. Przemawiał p. naucz. Witowski, zespół muzyczny, składający się z państwa Kobyłków i jednego pana z Polskiego Towarzystwa w Bochum przyczynił się śpiewami i przygrywaniem do upiększenia wieczorka. Liczne grono inteligencji polskiej na czele z p. starostą z małżonką, było obecne. W środę, dnia 18 bm. o godz. 20-ej w sali kasyna wygłosi p. dyr. Donnerstag odczyt o przyczynach obecnego kryzysu gospadczego.

* * *

Brzozowicach w Świętochłowickiem. Z ramienia wydziału towarzystw zorganizowano uroczysty obchód święta państwowego oraz równocześnie uczczono powstanie listopadowe i „Miesiąc Śląska". Rano odbyło się uroczyste nabożeństwo na intencję pomyślności Rzeczypospolitej. Mszę św. odprawił ks. wikary Mohl. Wieczorem o godz. 6-ej odbyła się uroczysta akademja. Akademję zagaił p. nacz. gminy Jan Krupa, witając licznych gości m. in. inspektora szkolnego p. Jeglińskiego, ks. prob. Kuczkę, wikarego ks. Mohla i liczne obywatelstwo z gminy Brzozowice i Kamień. „Gaude Mater Poloniae" udatnie odśpiewane przez tow. śpiewu „Polonja" pod batutą p. Janusa rozpoczęło akademję. Z kolei wystąpiło trzech mówców. O święcie państwowem mówił nauczyciel p. Paweł Franielczyk. Z okazji „Miesiąca Śląska" przemówił na temat „Śląsk a Rzeczpospolita Polska" p. Liwowski. Dziatki szkolne oraz tow. gimn. „Sokół" urozmaicili wieczór swojemi występami. Akademja uroczyście obchodzona wywarła na licznie zebranej publiczności niezatarte wrażenie. Uroczystość trwała 3 godziny. Zaznacza się, że uroczystość urządziły wspólnie gminy Brzozowice i Kamień. Odśpiewaniem „Roty" zakończono uroczystość.

Z Świętochłowickiego

Obniżenie pensyj dyrektorom.

Nowy Bytom w Świętochłowickiem. Jak nas informują ze sfer przemysłowych, pobory dyrektorów koncernu huty „Pokój" na zasadzie polubownej ugody zostały obniżone od 40 do 66 procent. Obniżka ta obowiązuje wstecz od 1 b. m. do końca trwania obecnych umów. Poza tem jeszcze przed wygaśnięciem kontraktu ma przejść z huty „Pokój" do zakładów hrabiego Ballestrema dyr. Zawadzki.

Z Pszczyńskiego

Bezrobotni w Tychach organizują się.

Tychy w Pszczyńskim. W ostatni wtorek odbyło się ogólne zebranie bezrobotnych, na którem omówiono różne bolączki społeczne, których wyleczenie nie byłoby bardzo trudne a mogłoby dolę bezrobotnych znacznie złagodzić. Ponieważ zebrani przyszli do przekonania, że bez jednolitej organizacji nie da się poczynić żadnych kroków, uchwalono zwołać na 18 b. m. ogólne zebranie bezrobotnych w tym celu, ażeby założyć związek bezrobotnych, przyjąć statut i wybrać stały zarząd.

Znowu śmierć na kopalni.

Kostuchna w Pszczyńskiem. W poniedziałek na kopalni Boer wydarzył się tragiczny wypadek. W czasie ładowania rur przygnieciony został robotnik Franciszek Szczerbowski. Po przewiezieniu do szpitala nieszczęśliwy wkrótce zmarł.

Włamanie się do gospody.

Pawłowice w Pszczyńskiem. W nocy na 15 bm. weszli nieznani sprawcy przez okno do gospody Anny Zarembowej w Dębinie, koło Pawłowic i skradli kilka butelek wódki a następnie sprawcy przeszukali niezamieszkałe ubikacje i strych i skradli na szkodę Alfreda Tyrtali 25 kg. mięsa, 10 kg słoniny, zaś na szkodę służącej Gatnerowej Joanny 4 suknie i 2 bluzki. Łączna wartość skradzionych rzeczy wynosi około 500 zł.

Z Rybnickiego

Zmiany nazw gminnych.

Rybnik. Wydział powiatowy donosi, że nazwę gminy Zawada zmieniono na Zawada Rybnicka, a Niewiadom Górny na Niewiadom.

Zebranie pszczelarzy.

Rybnik. Związek Pszczelarzy Śląsk. koło w Rybniku urządza w niedzielę, dnia 22 listopada rb. o godz. 13,30 w lokalu p. Ogórka zebranie miesięczne, na które zaprasza wszystkich pszczelarzy.

Zaprotestowane wybory do kasy chorych.

Rybnik. Wybory do ogólno-miejscowej kasy chorych, odbyte w wrześniu b. r., zostały zaprotestowane przez pracobiorców i pracodawców. Powodem zaprotestowania wyborów były różne przekroczenia § 15 ordynacji ubezpieczeniowej, § 20 regulaminu wyborczego i in.

Rewizja w obozie cygańskim.

Rybnik. W lesie „Gać" pod Rybnikiem urządziła policja rewizję u obozujących tam cyganów. Znaleziono tam wiekszą ilość przedmiotów, których pochodzenia cyganie nie mogli podać. Istnieje podejrzenie, że przedmioty pochodzą z kradzieży.

Nowy wicedziekan.

Żory w Rybnickiem. Wicedziekanem dekanatu żorskiego zamianowany został ks. Kubica, proboszcz w Krzyżowicach.

Przymusowe lądowanie samolotu pasażerskiego.

Baranowice w Rybnickiem. W dniu 14 bm. po południu z powodu gęstej mgły opadł na polach w Baranowicach samolot pasażerski kursujący pomiędzy Krakowem a Wiedniem. Samolotem jechało dwóch pasażerów. Lądowanie odbyło się bez wypadku. Samolotowi udzielili pomocy mechanicy z lotniska katowickiego.

Wynajęcie polowania.

Kłokocin w Rybnickiem. Gmina Kłokocin wynajmie polowanie na obszarze gminnym wielkości 700 mórg najwięcej dającemu. Wynajęcie odbędzie się w niedzielę, dnia 29 bm. o godz. 3-ej po południu na sali p. Klimka.

Znalezienie zwłok noworodka.

Wielopole w Rybnickiem. Dnia 14 bm. w miejscowości Józefowcu w gminie Wielopole pod stodołą zakładu dla umysłowo chorych, znaleziono zwłoki noworodka płci męskiej. Zwłoki ubrane były w białą czystą bieliznę i owinięte w dwa małe prześcieradła. Zwłoki noworodka odstawiono do kostnicy zakładu dla umysłowo chorych w Rybniku.

Postrzelenie.

Turza w Rybnickiem. Dnia 15 bm. o godz. 4,30 w pościgu przez funkcj. straży granicznej, postrzelony został w prawą nogę 25-letni Jan Grzegorczyk. Funkcjonarjusz straży granicznej będąc mniemania, że ma do czynienia z przemytnikiem, wystrzelił za uciekającym, który na kilkakrotne wezwanie nie zatrzymał się. Grzegorczyk był w posiadaniu skradzionego worka z węglem. Postrzelonemu nałożono na miejscu opatrunek, poczem odstawiono go do powiatowego szpitala w Wodzisławiu.

Kradzież obuwia.

Biertułtowy w Rybnickiem. W nocy na 16 bm. weszli nieznani sprawcy do składu obuwia Pawła Kołodzieja i skradli 45 par trzewików męskich, 10 par bucików dziecięcych oraz 5 kg. skóry na podeszwy i kilkanaście obcasów gumowych. Ogólna wartość skradzionych rzeczy wynosi około 1300 zł.

Z Tarnogórskiego

Wystawa drobiu w Tarn. Górach.

Tarn. Góry. Na ostatniem zebraniu Tow. hod. drobnego inwentarza w Tarnowskich Górach uchwalono urządzić wystawę w czasie od 19—21 grudnia w sali „Strzelnicy". Wystawione będą: króliki, kury, gołębie ozdobne i wyroby futerkowe. Eksponaty wystawiać mogą tylko hodowcy zorganizowani. Zgłoszenia z opłatą (1.50 zł od klatki) należy nadsyłać najpóźniej do dnia 20 b. m. na ręce p. Wieczorka, ul. Sienkiewicza 39.

Z Lublinieckiego

Wynik zbiórki na rzecz bezrobotnych.

Lubliniec. W ostatnich dniach urządzono w powiecie lublinieckim z ramienia powiatowego komitetu do spraw bezrobocia zbiórkę na rzecz bezrobotnych która dała wynik bardzo pomyślny. Ogółem zebrano w powiecie 4000 kg żyta, 44 000 kg. ziemniaków, 3 350 kg kapusty, 300 kg grochu, 807 sztuk ubrań i 227 par obuwia. Zbiórką zajmowały się miejscowe komitety przy ofiarnej współpracy nauczycielstwa, zaś w mieście Lublińcu przeprowadzał zbiórkę komitet pań Towarzystwa Polek, św. Wincentego a Paulo i Narodowej Organizacji Kobiet. Wszystkim tym, którzy zajmowali się zbiórką oraz wszystkim ofiarodawcom składa powiatowy komitet do spraw bezrobocia serdeczne podziękowanie za ich ofiarna i owocną prace, przyczem na szczególne uznanie co do ilości złożonych ofiar zasługuje zakład dla umysłowo chorych w Lublińcu.

Z Bielskiego

Pożar.

Łazy w Bielskiem. W nocy na 15 bm. wskutek wadliwej budowy komina wybuchł w drewnianym domu mieszkalnym Karola Garnczarczyka pożar, który zniszczył zabudowania i wyrządził szkodę na około 7 000 zł.

Z Cieszyńskiego

O utworzenie własnej parafji.

Wisła w Cieszyńskiem. Urocza miejscowość górska posiada wprawdzie kościół katolicki, który jest filją parafji ustrońskiej, oddalonej o 7 km., lecz nie posiada dostatecznej opieki duchownej, co odczuwa w wielkiej mierze ludność miejscowa a także liczni letnicy. Dlatego się też tam nie może choćby tylko każdej niedzieli odbywać nabożeństwo. Wobec tego miejscowi katolicy wybrali komitet kościelny, który stara się tak w Kurji Biskupiej jako też u władz rządowych o usamodzielnienie Wisły jako parafji. Komitet, nie mogąc patrzeć na miejscowy opuszczony, staropolski kościół, przystąpił samorzutnie do odnowienia go. Ze składek letników i zapomogi wojewódzkiej przeprowadził komitet zewnętrzne odnowienie tego kościoła kosztem 1200 zł., naprawę organów kosztem 500 zł., rozszerzył chór kosztem 350 zł. i sprawił nowe ławki i balustradę przed wielkim ołtarzem. Obecnie pokrywa się wieżę kościelną blachą cynkową wraz z kopułą pozłacaną kosztem 1200 złotych.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

„Pan Jowialski“ dla młodzieży szkolnej.

W sobotę, dnia 21 bm. o godz. 15.30 staraniem T. N. S. W. dla młodzieży szkolnej odegraną zostanie komedja A. Hr. Fredry **„Pan Jowialski“.** Bilety do nabycia u WP. Prof. Hrnczarka w gim. matematyczno-przyrodniczym ul. Jagiellońska.

REPERTUAR:

Środa, dnia 18. bm.: „Hrabia Luksemburg“ o godz. 19.30 (premjera).

Czwartek, dnia 19. bm.: „Pan Jowialski“ o godzinie 19.30.

Sobota, dnia 21. bm.: „Pan Jowialski“ o godzinie 15.30 dla szkół.

Sobota, dnia 21 .bm.: „Hrabia Luksemburg“ o godz. 19,30.

Niedziela, dnia 22. bm.: „Radość kochania“ o godzinie 15.30.

Niedziela, dnia 22. bm.: „Hrabia Luksemburg“ o godzinie 19.30.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI:

Piątek, dnia 20 bm. „Wesele Fonsia“ w Zelnikach o godz. 19,30.

Piątek, dnia 20. bm.: „Hrabia Luksemburg“ Tarnowskie Góry o 19.30.

Odpowiedzi redakcji.

Załęże. Z powodu służby wojskowej nie otrzyma Pan wsparcia, gdyż jest obowiązkiem każdego zdrowego młodzieńca służyć ojczyźnie. Jeżeli się Pan znajduje bez środków do życia, należy zgłosić się o udzielenie wsparcia lub jednorazowych zapomóg do Magistratu, Urząd opieki nad ubogimi.

P. K. Z listu nie wynika, czy umowa służbowa została zawarta na piśmie. Jeżeli umowa była ustna, natenczas wystarczy świadectwo naczelnika gminy, którego należałoby postawić na świadka. W każdym razie należałoby dążyć do uzyskania wyroku prawomocnego i zajęcia spornej kwoty. Adwokata stawić nie możemy, ponieważ wydawnictwo nie posiada na ten cel żadnych środków.

P. P. 1. Granie w niemieckiej loterji jest obywatelom polskim, mieszkającym w Polsce, zabronione i karygodne. Wobec tego niema rady i nie da się nic uczynić. — Jeżeli żona zgodziła się na bezpłatną obsługę, to mąż nie może nic przeciwko temu zrobić. W przeciwnym wypadku powinna żona sama zaskarżyć względnie mąż za zezwoleniem i w zastępstwie żony.

R. D. Makoszowy. Przedwojenne 6.200 marek niemieckich równają się 7.626,— zł., 21.000 marek niemieckich z stycznia 1922 roku 749.60 zł. Należy dać sądownie lub przez notarjusza przerachować hipotekę i potem wypowiedzieć dłużnikowi. Wyższego przeliczenia niż 100% będzie trudno otrzymać, chociaż obecnie sprzedany dom ma o wiele większą wartość.

F. P. 1001. Aby otrzymać zasiłek z Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Królewskiej Hucie, trzeba przepracować przynajmniej 6 miesięcy. Ponieważ taki warunek nie zachodzi u Pana, przeto nie otrzyma Pan wsparcia.

J. B. Dopłata tytułem uznaniówek w tym wypadku nie jest potrzebna, lecz uznaniówki, aby nie utracić prawa do renty, muszą być nadal płacone jak dotychczas do Spółki Brackiej w Tarn. Górach.

Inwalida — Rybnik W. Jeżeli Pan jest poszkodowany wskutek nieszczęśliwego wypadku, to napewno pobiera rentę wypadkową, przeto Pan nie może mieć pretensji do zakładu pracy. Zakład pracy ma prawo wypowiedzieć pracę.

A. Markłowice. 1. Kwotę, którą Komunalna Kasa Oszczędności w Rybniku chce wypłacić, musi Pan przyjąć, gdyż sądownie nie wygrałby Pan sprawy. — 300 marek niemieckich z 1913 r. równają się 369,— zł. Z pożyczek hipotecznych należy się zwrot 15% od przerachowanej sumy. Jeżeli kwota jest resztą ceny kupna, to można domagać się więcej niż 15% od przerachowanej sumy, nawet do 100%. W razie niezgody sąd ustali wysokość kwoty. — 3. Sprawa jest spóźniona. W każdym razie, jeżeli poległy jest sądownie zatwierdzony jako ojciec nieślubnego dziecka, to można domagać się renty sierocej. W tym celu trzeba zwrócić się do Wydziału Skarbowego, Oddziału Emerytur i Rent przy Śląskim Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach, załączając sądowy wyrok uznania ojcostwa nieślubnego dziecka oraz dokument śmierci poległego ojca. — 4. Po synie nie otrzyma Pan renty inwalidzkiej z kart kwitowych. — 5. Jeżeli siostra nie chce podwyższyć odsetek, to należy wypowiedzieć jej pożyczoną sumę, a zwrócone pieniądze można oddać innej osobie na wyższy procent.

Odpowiedzi redakcji „Katolika“.

P. S. M. w B. W Tarn. Górach odbywają się kursa stenografji. Nauki robót ręcznych i szycia prawie w każdem mieście śląskiem udzielają siostry w klasztorach oraz prywatne osoby, żeńskie towarzystwa oświatowe (Polki) częstokroć urządzają kilkodniowe i dłuższe kursa robót ręcznych. W Szkole gospodarczej w Starejwsi pod Pszczyną na kursach rocznych udziela się nauki gotowania itp., robót ręcznych, szycia oraz na żądanie stenografji. O warunki przyjęcia należy się zglosić do zarządu tej szkoły.

„Korzenie Polski tkwią w morzu“.

Podniosłe uroczystości podoficerów rezerwy w Gdańsku.

Gdańsk. W ciągu ub. niedzieli odbyło się tu szereg uroczystości, związanych ze świętem, zorganizowanem przez tut. koło Og. Związku Podoficerów Rezerwy R. P. z okazji poświęcenia i wręczenia kołu sztandaru. Uroczystości rozpoczęły się rano nabożeństwem w kościele polskim św. Stanisława we Wrzeszczu, na którem obecni byli przedstawiciele władz polskich z komisarzem generalnym R. P. ministrem Strassburgerem na czele oraz liczni przedstawiciele społeczeństwa i organizacyj ze sztandarami, którą przyjął jako przedstawiciel rządu polskiego komisarz generalny R. P. w Gdańsku minist. Strassburger. Po defiladzie uczestnicy uroczystości udali się na akademję do sali Kleinhammerparku. W chwili przybycia ministra Strassburgera na akademję, odegrano hymn polski. Zkolei prezes koła gdańskiego Związku Podoficerów Rezerwy Reymann powitał w serdecznych słowach licznie przybyłych gości. Powitanie przez prezesa Związku Podoficerów Rezerwy przybyłych z tak odległych ośrodków Polski, jak Stanisławowa, Tarnopola i innych członków Związku Podoficerów Rezerwy, przyjęto burzliwemi oklaskami. Następnie zabrał głos komisarz generalny R. P. minister Strassburger, który wskazał m. in., że **gdy się mapę Polski odwróci z północy na południe, to Polska ma wygląd wielkiego drzewa o rozłożystach konarach, korzenie zaś tkwią w morzu. Odcięcie korzeni pociągnęłoby za sobą śmierć drzewa.** To też w obronie przed zakusami odcięcia Polski od morza, ostatnio coraz częściej powtarzającemi się, walczyć należy wytrwale. Dalej imieniem armji polskiej przemawiał w mocnych żołnierskich słowach szef wydziału wojskowego Komisarjatu Generalnego R. P. podpułkownik Rosner, imieniem Polaków gdańskich senjor polonji tut. Czyżewski, imieniem Federacji Polskich Zw. Obrońców Ojczyzny, tej wiceprezes Trembiński, imieniem Głównego Związku Podoficerów Rezerwy komendant Związku Mazurek. Po akademji odbył się obiad żołnierski, a wieczorem w tym samym lokalu zabawa towarzyska z tańcami.

Katastrofa okrętowa.



W Świnioujściu zderzył się przed kilku dniami duński okręt „Havet“ z emdeńskim parowcem. Załogę tonącego okrętu udało się uratować.

Bank handlowy w Medjolanie,



którego główną siedzibę widzimy powyżej, — znalazł się w niezwykle trudnych warunkach pieniężnych. Jest to największy bank włoski. Przed całkowitą ruiną uchroniła go pomoc rządu.

Program radiowy.

Czwartek, 19 listopada 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Komunikat meteorologiczny. 12.15 „Sytuacja obecna w rybactwie i środki zaradcze“. 12.35 Koncert szkolny z Filharmonji Warszawskiej. 14.45 Komunikaty. 14.55 Intermezzo muzyczne. 15.05 Komunikaty gospodarcze. 15.15 Komunikat Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. 15.25 „Wśród książek“ — Przegląd najnowszych wydawnictw. 15.50 Program dla dzieci starszych. 16.20 Kurs średni języka francuskiego. 16.40 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.10 „O psychologu, który wierzy tylko w materję“. 17.35 Koncert muzyki polskiej w wykonaniu orkiestry symfonicznej Wojskowej Szkoły Muzycznej przy Państwowem Konserwatorjum Muzycznem w Katowicach pod dyrekcją kpt. Faustyna Kulczyckiego. 18.50 Rozmaitości. 19.05 Odcinek powieściowy. 19.20 Tomasz Kobielusz: „Śląsk jako teren turystyczny i sportowy“. 19.40 Komunikaty harcerskie. 19.45 Prasowy dziennik radjowy. 20.00 Kwadrans literacki. 20.15 Koncert muzyki lekkiej. 21.55 Feljeton muzyczny. 22.10 Koncert solisty. 22.40 Dodatek do prasowego dziennika radjowego. 22.45 Komunikat meteorologiczny. 22.50 Wiadomości sportowe. 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

Piątek, 20 listopada 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Muzyka poważna z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.45 Komunikaty. 14.55 Intermezzo muzyczne. 15.05 Komunikaty gospodarcze. 15.15 Intermezzo muzyczne. 15.25 „Drogi i kierunki nowoczesnej zoologji“ — odczyt z cyklu dla nauczycieli. 15.45 Feljeton Cioci Heli dla dzieci starszych. 16.00 Muzyka. 16.20 Odczyt. 16.40 Intermezzo muzyczne. 16.55 Lekcja języka angielskiego. — 17.10 „Rewolucja francuska“ — odczyt II. — 17.35 Koncert popołudniowy. 18.50 Rozmaitości. 19.05 Odcinek powieściowy. 19.20 „Śląski Chrystus Pięciorański“ (o rzeźbie ludowej). 19.45 Prasowy dziennik radjowy. 20.00 Pogadanka muzyczna. 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonji Warszawskiej oraz feljeton literacki. 22.40 Dodatek do prasowego dziennika radjowego. 22.45 Komunikat meteorologiczny oraz komunikaty sportowe. — 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Sobota, 21 listopada 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Melodje popularne (płyty gramofonowe). 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.45 Komunikaty. 14.55 Intermezzo muzyczne. 15.05. Komunikaty gospodarcze. 15.15 Wiadomości wojskowe dla wszystkich. 15.25 Przegląd wydawnictw perjodycznych. 15.45 Muzyka taneczna z płyt gramofonowych. 16.20 „Radjokronika“. 16.40 Skrzynka pocztowa rozgłośni katowickiej dla dzieci. Ciocia Hela omówi listy od słuchaczów najmłodszych. 17.10 „Alkoholizm a przestępczość nieletnich“. 17.35 Kącik młodych talentów muzycznych. 18.05 Słuchowisko historyczne dla dzieci starszych i młodzieży. 18.30 Koncert dla młodzieży poświęcony utworom Feliksa Nowowiejskiego. 18.50 Rozmaitości. 19.05 Feljeton sportowy. 19.20 Kazimierz Rutkowski: „O pejżażu śląskim“. 19.45 Prasowy dziennik radjowy. 20.00 „Na widnokręgu“. 20.15 Koncert muzyki lekkiej. 21.55 Feljeton pt. „Witaj, jutrzenko swobody“. 22.10 Koncert Chopinowski. 22.40 Dodatek do prasowego dziennika radjowego. 22.45 Komunikat meteorologiczny i wiadomości sportowe. 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

Dział handlowy.

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 16 listopada 1931 r.

Wypłaty na Warszawę	47.25—47.45
Noty wielkie	47.15—47.55

Giełda pieniężna w Warszawie

z dnia 17 listopada 1931 r.

Dolar amerykański 8.90 zł. Funt szterlingów angielskich 33.52 zł. 100 franków francuskich 34.91 zł. 100 koron czeskich 26.35 zł. 100 franków szwajcarskich 173.67 zł. 100 guldenów holenderskich 357.85 zł. 100 belg belgijskich 124.04 zł. 100 lei rumuńskich 5.33 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu

z dnia 16 listopada 1931 r.

Notowania za 100 kg w handlu hurtowym przy odbiorze ładunków wagonowych: Żyto 24.75—25.00. Pszenica 25.00—25.50. Jęczmień 64—66 kg 22.25—23.25, 68 kg — 23.75—24.75, browarowy 27.50—28.50, Owies 24.25—24.75. Mąka żytnia 65 proc. 36.50—37.50, pszenna 65 proc. 37.50—39.50. Otręby żytnie 17.25—18.00, pszenne 16.50—17.50, pszenne grube 17.50—18.50. Rzepak 33.00—34.00. Gorczyca 39.00—43.00. Groch Wiktorja 24.00—29.00, Folgera 28.00—30,00. Ziemniaki jadalne 3.80—4.00. Słoma luźna 4.25—4.50, prasowana 5,50—6.00. Ogólne usposobienie spokojne.

Ceny za produkty rolne

z dnia 17 listopada 1931 r.

podane przez „Raiffeisen“ hurtownię towarów w Katowicach, ul. Gliwicka Nr. 3.

Za 100 kg żyto krajowe zł. 28,00—29,00, żyto na wywóz 35,00—37,00, pszenica krajowa 28,00 do 29,00, na wywóz 36,00—38,00, owies krajowy pastewny 28,00—29,00, na wywóz 30,00—31,00,

Pasze treściwe za 100 kg loco stacja odbiorcza (przy ilościach pełnowagonowych). Makuch słonecznikowy 48% zł. 25,00—26,00, makuch słonecznikowy 46% 24,00—25,00, makuch rzepakowy 22,00—23,00, lniany 31,00—32,00, otręby żytnie 18,00—19,00, pszenne 17,50—18,50, słoma prasowana żytnia 9,00, pszenna 9,00, owsiana 9 00

Usposobienie mocniejsze!

Wywóz zbóż z Polski.

Związek eksporterów zboża w okresie od 1 sierpnia do 31 października r .b. wywiózł zagranicę 27.500 ton żyta, 71.790 ton jęczmienia, 4.485 pszenicy i 17.280 ton mąki.

Skutki podatku drogowego.

Hałas o podatek drogowy, nałożony na pojazdy mechaniczne, minął, ale skutki pozostały i dają się ludności dotkliwie we znaki. Oto ruch autobusowy zmalał o 50 procent. Odnosi się to przedewszystkiem do terenów b. Kongresówki i Małopolski Wschodniej. **Najmniej ucierpiały prowincje zachodnie.** Powód w tem, że dzięki nieporównanie lepszym drogom na Śląsku, na Pomorzu i w Wielkopolsce, koszta remontu są o wiele mniejsze, również zużycie benzyny kalkuluje się oszczędniej.

Właściciele autobusów byli zrozpaczeni, co robić z wycofanymi z ruchu wozami. Ostatecznie były to przeważnie zużyte grate, które w Ameryce np. już dawno poszłyby na stare żelaziwo. Tymczasem szykuje się od nowego roku kilkakrotnie wyższa, niż dotychczas stawka celna na samochody, sprowadzane z zagranicy, tak, że auto obcej marki, które dotąd kosztowało np. 12.000 zł, będzie dochodzić prawie do 20.000 zł. Dzięki temu te wozy, jakie są już w Polsce, coraz więcej zyskują na wartości i stana się zapewne bardzo poszukiwanemi nabytkami.

SPORT.

Mecz rewanżowy w Rybniku.

W czwartek, dnia 19 listopada rb. o godz 2 popołudniu na boisku KS. Rybnik 20 odbędzie się mecz rewanżowy pomiędzy KS. Rybnik 20 — 75 pp. Rybnik. Ponieważ 75 pp. wystawia drużynę we wzmocnionym składzie, gdyż zawodować będą czołowi gracze z KS. Ruchu (jak Balcar, Peterek), jak i AKS. Król. Huta i Naprzód Lipiny, będzie tym razem ciekawy mecz.

Ruch zwycięża B. K. S. „29“ 9:7.

Odbyte w sobotę na sali p. Kozy międzyklubowe zawody bokserskie pomiędzy Ruchem z W. Hajduk a tamtejszym B. K. S. 29 zakończyły się po bardzo interesującym przebiegu zwycięstwem więcej zespołowej drużyny Ruchu. Ważniejsze zawody stały na dość wysokim poziomie. Wyniki walk są następujące: Ponanta bije wysoko na pkt. Milica II. Glowania nokautuje w pierwszej rundzie Hytrka, wreszcie Tischner w wadze ciężkiej nokautuje w drugiej rundzie Kopłucha.

Wydawnictwo „Katolika Polskiego“ i „Katolika Śląskiego“, „Górnoślązaka“ i „Gońca Śląskiego“ z ogr. odp. w Katowicach, ul. Batorego nr. 2 Telefon 878. — Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula w Królewskiej Hucie.

Nakładem i drukiem: Drukarnia Śląska, spółka w Katowicach.

W przeciągu dwóch miesięcy

konsumcja perfumowanego mydła Strahl z Jaszczurką wzrosła do **podwójnej ilości.** Swiadczy to o doskonałej jakości tego mydła.



Przy kupnie należy zwracać baczną uwagę na znak ochronny **„Jaszczurka"**, który zapewnia **taniość i pierwszorzędną jakość towaru.**



Ratujcie zdrowie!

Najsłynniejsze światowe powagi lekarskie stwierdziły, że

75% chorób powstaje z powodu obstrukcji

Chory żołądek jest główną przyczyną powstania najrozmaitszych chorób — zanieczyszcza krew i tworzy złą przemianę materji.

Słynne w całym świecie Zioła z Gór Harcu D-ra Lauera

jak to stwierdzili prof. Berlin. Uniwersytetu Dr. Martin, Dr. Hochflaetter i wielu innych wybitnych lekarzy, są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka, usuwają obstrukcję (zatwardzenie), są dobr. środkiem przeczyszczającym ułatwiają funkcję organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

Zioła z Gór Harcu D-ra Lauera usuwają cierpienia wątroby, nerek, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne. reumatyzm i artretyzm. bóle głowy, wyrzuty i liszaje.

Zioła z Gór Harcu D-ra Lauera zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższemi odznaczeniami i złot. medalami w Badenie, Berlinie, Wiedniu, Paryżu, Londynie i wielu innych miastach.

Tysiące podziękowań otrzymał **Dr. Lauer** od osób wyleczonych.

Cena 1/2 pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko zł. 2.50.

Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Fotele klubowe i do spania



materace, leżanki własnego wyrobu

Henryk Damm, Tapicer, Katowice, ul. Kościuszki nr 33.



Żywoty Świętych na wszystkie dni w roku dzieło opracowane przez ks. doktora W. Galanta, ozdobione 366 ilustracjami, 740 stron druku, w ozdobnej oprawie, najnowsze poprawione wydanie, cena 12 zł.

Życie i śmierć Pana Jezusa (Przez krzyż do nieba) Drogakrzyżowa oraz Zywot Najśw. Marji Panny. opis cudami słynących i Zywoty Swiętych w jednym komplecie, format 22x34 cm, w ozdobnej oprawie, cena 25 zł.

Dokąd idziesz Panie? (Quo Vadis) Sienkiewicza, 292 str. ilustrowane w oprawie, cena 4 zł. Na opłatę pocztową należy załączyć 1,50 zł. Powyższe dzieła powinny znajdywać sie w każdym domu katolickim, będą ozdobą i pamiątką i dla prawnuków. Więc kto zamówi, nie pożałuje. Wysyła księgarnia „Czeczwa" Różniatów, Małopolska Strutyn W. 154

Ogłoszenie.

Urząd Celny Katowice ogłasza, że dnia 25. 11. 1931 r. o godzinie 10 rano rozpocznie się w tut. magazynie konfiskat (dworzec kolejowy - towarowy) publiczna licytacja różnych zagranicznych towarów skonfiskowanych na rzecz Skarbu Państwa, jakoteż towarów niewykupionych przez odbiorców w terminie przepisanym. Towary skonfiskowane niesprzedane na licytacji pierwszej, będą bezpośrednio po ukończeniu tejże wystawione poraz drugi do sprzedaży.

Szczegółowy wykaz towarów przeznaczonych do licytacji każdy może począwszy od dnia 23. 11. br. przeglądnąć w godzinach urzędowych, tj. od 8-ej do 15-tej w tut. Urzędzie.

Z pol. Kierownika Urzędu.
St. Russek,
referendarz.

Praktyka dentystyczna

Stübing, Rybnik
ulica Sobieskiego 18
w domu kupca Beygl.

Korony ze złota	od	29 zł
Zęby	od	5 zł
Plomby	od	4 zł
Rwanie zębów bez bólu		4 zł

Gwarantuję za pierwszorzędny materjał i dobre ułożenie uzębienia.

Przeróbki źle ułożonych uzębień jak najszybciej!

MEBLE

Nadszedł nowy transport mebli:

sypialki, kuchnie i pojedyńcze meble, po cenach fabrycznych. Korzystajcie z okazji. Proszę przekonać sie o niskich cenach i solidnych wyrobach. Bez przymusu kupna.

FABRYCZNY SKŁAD MEBLI

Fr. Motyka
Król.-Huta, ulica Bytomska 34

Nerwol

Chemika Dr. Franzosa jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacierania) przeciw

Reumatyzmowi

kłóciu z powodu przeziębienia, postrzałowi, ischiasowi itp. Wszędzie do nabycia

Wyrób i główna sprzedaż

Apteka Mikolascha
Lwów, Kopernika 1.

Cennik drobnych ogłoszeń.

Pierwsze słowo 10 groszy, każde następne 5 groszy. tłusty druk 10 groszy. jedno ogłoszenie najmniej 60 groszy. Jedno drobne ogłoszenie może mieć najwyżej 30 słów. Na wysyłkę zgłoszeń do administracji nadesłać 35 groszy. Należytość może być płatna w znaczkach pocztowych.

Wolne posady

Zarobić może każdy pan lub pani na prowizję w przedstawicielstwie „Smak" Piekarv Rudne, Główna 45. powiat Tarn. Górv. Poszukuje także kilku panów nadających się do sprzedaży

Bezrobotni pracownicy umysłowi znajdą stałe zajęcie jako agenci przy zbieraniu zamówień na masowo pokupne artykuły żywnościowe na Katowice i Król. Hutę z okolicą. Kaucja 3 zł. na próbki konieczna. Katowice, Moniuszki 3 u Hannig

Poszukuje ucznia leśnego, ukończony 18 rok życia i 4 lub 6 klas gimnazjum. Leśniczy Maroszczyk, Wodzisław. Śląsk.

Dobry zarobek! 200 zł. i więcej mogą zarobić panie przez lekkie podróżowanie. Badyna, Załeże. Pośpiecha

Posad poszukuja

Szofer z praktyką wojskową. poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia pod „Szofer" do redakcji pisma.

Mieszkania

Pokój umeblowany tylko solidnym panom na tychmiast do wynajęcia, ul. Marjacka nr. 7. III p. na prawo.

Sprzedaże

Sprzedam gospodarstwo, obeimujące chałupę z 7 pokojami. restaurację. stodołę i ogród oraz 7 morgów roli. Zabudowania masywne w dobrem położeniu przy szosie. Cena 20.000.—. Robert Skatuła, Gorzyce — pow. Rybnik

Miód odżywczo - kuracyjny pod gwarancją czysto pszczelny 5 kg 15 zł., 10 kg. 28 zł wysyła za pobraniem pocztowem W. Wołoszyn, Jezierna, wojew Tarnopolskie.

Sprzedam zaraz 4 centnary karpi wagi od 1½ do 3 funtów po 1,30 zł. funt. Szczygieł, Jankowice. pow. Pszczyna.

Piekarnia dobrze prosperująca wraz z składem kolonialnym i ogrodem. tanio do sprzedania. Cena 26 000 zł., zaliczka 15 000 zł. Koczur, Dzieckowice. st. Kosztowy.

Popieraj przemysł krajowy!

Miód pod gwarancją prawdziwy pszczelny deserowo - kuracyjny. tegoroczny — 3 kg. 9.50 zł., 5 kg. 14 zł., 10 kg. 25 zł. wraz z blaszanką i opłatą pocztową, wysyła za zaliczką, ku zupełnemu zadowoleniu Frida Rosenbaum Podwołoczyska nr. 29 (Małopolska).

Masło wyborowe i deserowe w 15, 30 i 50 kg opakowaniach po cenach targowych dnia, wysyła za pobraniem kolejowem W. Wołoszyn, Jezierna, Małopolska. Na żądanie cenniki.

Miód gwarantowany pszczelny, deserowy 18 zł., hreczany 15 zł., orzechy włoskie 14 zł., jabłka i gruszki stołowe 10 zł., pięciokilowe franko zaliczka. S Falek, eksport owoców. Zaleszczyki (Małopolska).

Sprzedam od zaraz 12 i pół morgi roli i całe gospodarstwo razem z żywym i martwym inwentarzem. Cena 13000 zł. Zgłoszenia do Alojzego Karzełek, Pielgrzymowice, powiat Pszczyna, stacja Pruchna.

Miód czysty prawdziwy deserowy kuracyjny pod gwarancją z własnej a największej w Państwie pasieki wysyła w blaszankach 5 kg 16.— zł, 10 kg 30 - zł, 20 kg 55.— zł wraz z naczyniem i opłata pocztowa.
Eugeniusz Biliński
Zbaraż.

Rozpowszechniajcie nasza gazete!

Nauka

Chcesz !się wykształcić na dzielnego książkowego, korespondenta. stenografa lub stenotypistę zgłoś się w „Biurze Ludowym i Pośredniczym". Katowice ul. 3 Maja 33. III. p.

Uwaga! Chcesz otrzymać posadę? Zapewnić sobie przyszłość? Stać się samodzielnym? Musisz zakończyć kurs buchalterji, księgowość pojedyńczą i podwójna syst. amer. i włoskiego Korespondencję handlową i rachunkowość handlowa. Zatem zapisz się niezwłocznie w biurze „Ruch" Katowice. Wojewódzka 7. m. 7. tel. 27-56, a w krótkim czasie staniesz się samodzielnym buchalterem bilansistą. Kurs dla młodzieży i dorosłych. Wykładają rzeczoznawcy, biegli buchalterzy. Zgłosić się od 5 do 7 wiecz.

Różne

Bank hipoteczno-kredytowy w Mysłowicach, Krakowska 16 udziela długoterminowych pożyczek na kupno wszelkich majątków i realności oraz na spłaty uciążliwych długów. Informacyj udziela się ustnie i pisemnie.

Pożyczki wekslowe w wysokości od 300 do 600.—, także i hipoteczne, załatwia szybko „Veritas", Katowice, Plac Wolności 9 III. p. Telefon 25-77. Na odpowiedź załączyć znaczek pocztowy.

Wnioski, prośby, przepisywanie na maszynach, tłumaczenia w językach: polskim, niemieckim, francuskim i angielskim, wywiady handlowo - kredytowe, prywatne, obserwacje, pośrednicz. przy sprzedaży i kupnie nieruchomości, ruchomości, mieszkań i pokoi jak i pożyczki pod zastaw. załatwia, tanio szybko i dokładnie znana firma „Veritas" Katowice pl. Wolności 9. III p. tel. 25-77.

Chcesz! pomyślnie załatwić sprawy sądowe, rentowe i pensyjne, kupić lub sprzedać nieruchomość zgłoś się w „Biurze Ludowem i Pośredniczem", Katowice, ul. 3-go Maja 33, III p.

Portfel znaleziony z dokumentami p. Jerzego Molla z Opatowic do odebrania w administracji.

Chcesz mieć długoterminową pożyczkę, rentę, dobrze napisany wniosek, prośbę, odwołania, nakaz zapłaty i nauczyć się pisać na maszynie, zgłoś się do biura „Silesia", Mikołów, ul. Pszczyńska 7.

Wynalazcy przed opatentowaniem idei pomysłu, żądajcie książeczke „Podręcznik dla wynalazców" za nadesłaniem 1,35 zł. na P. K. O. 300111 lub przez Biuro Porad dla wynalazców, Katowice ul. Jagiellońska 21.

Głuchota uleczalna. — Wynalazek Eufonja za demonstrowany specjalistom. Usuwa przytępiony słuch. szum, cieknienie uszów. Liczne podziękowania. Żądajcie bezpłatnej pouczającej broszury. Adres: Eufonja. Liszki k. Krakowa.

Przez drobne ogłoszenie wszystko znajdziesz!